त्रित आह्यः।पवमानः सोमः। गायत्री।

प्र सुवानो धारया तनेन्दुर्हिन्वानो अर्षति। रुजदृब्हा व्योजसा॥ ९.०३४.०१

इन्दुः- क्लेदनकररसः। सुवानः- निष्पन्नः। हिन्वानः- प्रेर्यमाणः। तना- विस्तृतभावनेन। प्र-प्रकर्षेण। अर्षति- गच्छति। ओजसा- तेजसा। दृळ्हा- दृढान्यावरणान्यपि। रुजत्-विश्रथयति॥१॥

सुत इन्द्रीय वायवे वर्रणाय मुरुद्धाः।सोमो अर्षित् विष्णवे॥ ९.०३४.०२

इन्द्राय- ईशनाधिदेवताय। वायवे- प्राणाय। वरुणाय- ऋताधिदेवताय। मरुद्भय:-प्राणविभागेभ्यः। विष्णवे- व्याप्तायान्तर्यामिणे देवताय। सुतः- निष्पन्नः। सोमः- रसः। अर्षति-गच्छित ॥२॥

वृषाणं वृषभिर्यतं सुन्वन्ति सोमुमद्रिभिः। दुहन्ति शक्तना पर्यः॥ ९.०३४.०३

वृषाणम्- वर्षकम् । वृषभिः- जीवोदकैः । यतम्- नियतम् । सोमम्- रसम् । अद्रिभिः- ग्रावभिः जिंडेः । सुन्वन्ति- निष्पादयन्ति । शक्मना- शोभनकर्मणा । पयः- सारम् । दुद्दन्ति ॥३॥

भुविचितस्य मर्ज्यो भुविदन्द्रीय मत्सरः।सं रूपैरेज्यते हरिः॥ ९.०३४.०४

त्रितस्य- तीर्णतमस्य तिरस्कृताज्ञानस्य । मर्ज्यः- शोधितः । भुवत्- भवति । इन्द्राय- परमेश्वराय । मत्सरः- तृप्तिकरः । भुवत्- भवति । रूपैः- प्रतीकैः । हरिः- आकर्षकः सोमः । समज्यते- सम्यक् व्यज्यते ॥४ ॥

अभीमृतस्यं विष्टपं दुहते पृश्चिमातरः। चारु प्रियतमं हविः॥ ९.०३४.०५

अभि- आभिमुख्येन । ऋतस्य- प्रकृतिनियतिभूतसत्यस्य । विष्टपम्- सदनं । चारु- सुन्दरम् । प्रियतमम्- अतिशयेन प्रियम् । हविः- यज्ञहव्यभूतसोमम् । पृश्निमातरः- मरुतः प्राणविशेषाः । दुहते ॥५॥

समेनमह्रता इमा गिरो अर्षन्ति सस्तुतः। धेनूर्वाश्रो अवीवशत्॥ ९.०३४.०६

एनम्- एतं सोमम्। सस्रुतः- सरन्तः। अहुताः- अकुटिलाः। इमाः- इमे। गिरः- मन्त्राः। अर्षन्ति- गच्छन्ति। वाश्रः- मन्त्रं शब्दयतः। धेनूः- चित्किरणान्। अवीवशत्- सोमः कामयते॥६॥